

**SVM 2003047 ”Skjoldbjerggård”, 12a, Gyrstinge By, Gyrstinge sogn.
Stednr. 040105-[sb.nr.] (KUAS j.nr FOR 2003-2123-0173).**

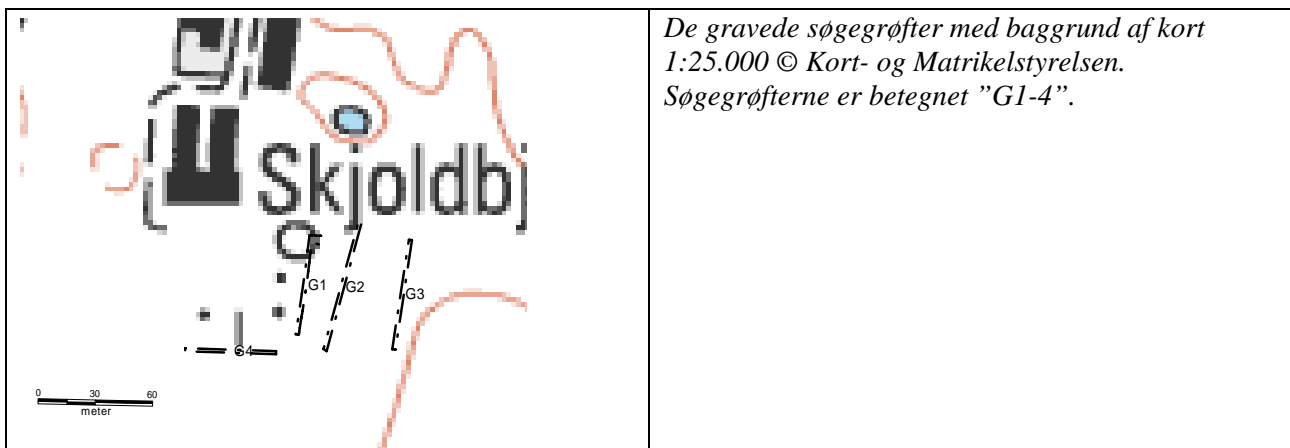
**Forundersøgelse 23-10-2003 af areal før opførelse af
svinestalde og gyllebeholder**

Indhold

Forundersøgelse 23-10-2003 af areal før opførelse af svinestalde og gyllebeholder	1
Abstract	1
Undersøgelsens forhistorie	2
Administrative data	2
Topografi, terræn og undergrund.....	2
Målesystem.....	2
Udgravningsmetode.....	2
Undersøgelsens resultater.....	3
Fremtidigt arbejde	4
Anlægsliste og – beskrivelse	5
Fundliste -.....	5
Fotoliste -.....	5

Abstract

Forundersøgelse dækkende min. 5000 m². I områdets nordlige del fyldskifter med enkelte oldsager (flintafslag) samt udaterede kogestensgruber fra oldtid. Anlægssporene var ikke af et omfang, der kan begrunde yderligere arkæologiske undersøgelser indenfor det afsatte byggefelt. Mod nord kan dog være velbevarede anlæg fra forhistorien.

Undersøgelsens forhistorie

Forundersøgelsen er begrundet i en forespørgsel fra byghere via projekterende firma, Østlige Øers Svine- og byggerådgivning, Bragesvej 18, 4100 Ringsted.

Der var ved forespørgslen tale om et anlægsareal på mere end 11.000 m², hvilket efter fremsendelse af godkendt budget for forundersøgelse blev nedjusteret til 4750 m², idet anlægsarbejdet angives ikke at skulle berøre råjord udenfor de angivne bygninger og gyllebeholder.

Administrative data

Dato	Hændelsesforløb
12-09-2003	Modtaget anmodning om udtalelse fra Østlige Øers Svine- og byggerådgivning.
15. september 2003	Foretaget vurdering, udarbejdet UDKAST til udtalelse, sendt til godkendelse i Kulturarvsstyrelsen.
30. september 2003	Modtaget godkendelse af udkast til udtalelse og budget fra KUAS på mail
30. september 2003	Udtalelse til rekvirent med kopi af godkendelse fra KUAS
30. september 2003	Eftersendelse af kopi af godkendelsen
6. oktober 2003	Brev fra Østlige Øers Svine- og byggerådgivning vedr. omdefinering af arealstørrelse.
8. oktober 2003	Telefon fra ejer vedr. undersøgelse - lovet i uge 43
16. oktober 2003	Telefonisk orientering til ejer om unders. 23-10
21. oktober 2003	Telefonisk henv. fra ejer vedr. svar på brev fra Østlige Øers.... - lovet svar.
21. oktober 2003	Brev til Østlige øers.... vedr. udgift og tidspunkt for forundersøgelsen.
23. oktober 2003	Forundersøgelse H.H. Sørensen og Nicki Tychsen 8:00 - 12:30
24. oktober 2003	Udtalelse til Østlige Øers....efter forundersøgelse (begrænsning til bebygget areal).

Ved undersøgelsen deltog Hugo H. Sørensen og Nicki Tychsen samt maskinfører med rendegraver fra Sorø Maskinudlejning.

Topografi, terræn og undergrund

Arealet ligger froholdsvis højt på let øst- og sydøstskrånende terræn øst og syd for nuværende gård på lokalt højdepunkt. Råjorden består af fed, lerblandet, brungul moræne med enkelte sten og underlag af stærkt kalkholdig moræne (Ringstedråjord), der kunne ses opgravet i moderne dræn og enkelte steder stak gennem den øvre moræne. Pløjedybden inkl. "aktiviteteslag" varierede fra 0,25 – 0,35 meter, mod nord dog op til 0,40 meter.

Målesystem

Søgegrøfterne blev indmålt ved hjælp af bærbar GPS med WAAS-korrektion. Nøjagtigheden skønnet til ±5 m., indenfor indmålingsperioden 11:00 – 12:00 ca. ±1m. Der blev ikke nivelleret.

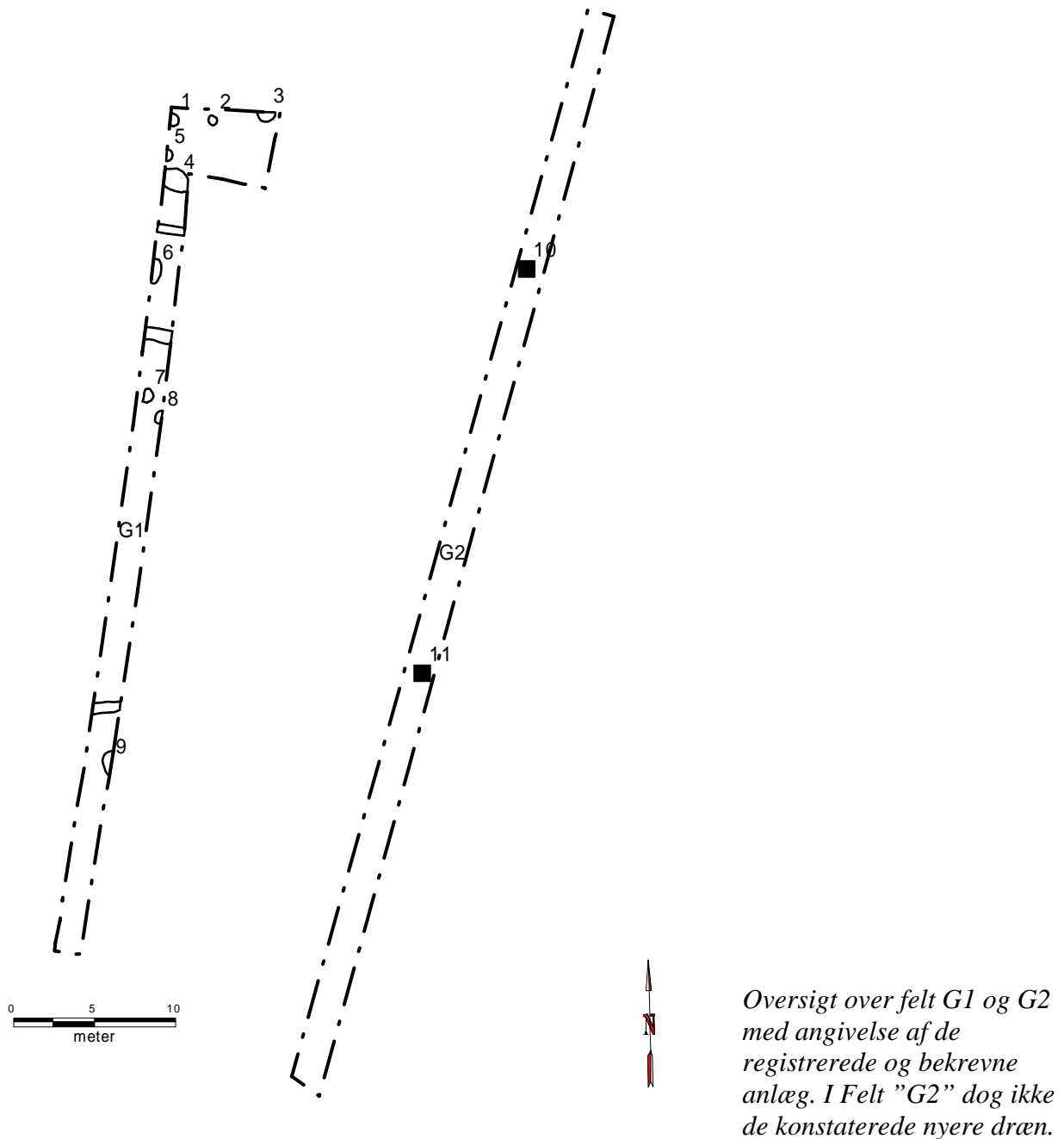
De indmålte punkter er overført fra GPS til MapInfo og konverteret til System34Sjælland via MapInfos algoritme. Tegning af søgegrøft "G1" indlagt i System34Sj. v.hv.a. indmålte og derfra konstruerede punkter.

Udgravningsmetode

Overjorden blev fjernet til ren råjord/fyldskifter med rendegraver med 1,65 metre bred afretningsskovl uden tænder. Et udvalg af konstaterede fyldskifter blev straks snittet. Derefter blev dokumenteret med tegning 1:100 i felt "G1", mens fyldskifter i felt "G2" alene blev beskrevet og indmålt med GPS.

Undersøgelsens resultater

Af de min. 5000 m² blev ved forundersøgelsen undersøgt 400,42 m², der dermed udgør ca. 8%. Der blev fundet i alt 14 anlæg der kan være forhistoriske, heraf er de 11 beskrevet, mens to mindre fyldskifter i søgegrøft "G3" ikke blev indmålt eller beskrevet. I søgegrøft "G4" fandtes ingen anlæg.

De konstaterede anlæg kan kun dateres til oldtid på baggrund af fyldens karakter i bl.a. kogestensgruber. Anlæg 10 indeholdt flintafslag, der dog kan være kommet der fra overfladejord, da der på markoverfladen kunne opsamles flere flintoldsager i form af retoucherede afslag og

skrabere af flint.

Kogestensgruberne formodes snarest dateret til bronze-/jernalder, da karakteren af den gråbrune fyld ikke begrundet en større alder.

Der blev ikke medtaget genstandsfund fra lokaliteten.

Fremtidigt arbejde

Det vurderes at der ikke på det af bygningerne dækkede areal forekommer væsentlige fortidsminder, hvilket er udtalt til anlægsmyndigheden i brev af 24-10-2003.

Mod nord og nordvest kan der dog være tale om velbevarede anlæg fra forhistorien, hvilket ikke blev undersøgt på baggrund af anlægsmyndighedens erklæring om anlægsarbejdets karakter på disse arealer.

Sydvestsjælland Museum 24-10-2003]

Hugo H. Sørensen
museumsinspektør, arkæologi

Anlægsliste og – beskrivelse

A-nr	T-nr	Snit	Type	Beskr.	Fund
1	1	ja	Fyldskifte/stenspor (?)	Snit Ø-V. 5 cm dyb, gråbrun fyld, muligt stenspor	
2	1	ja	Fyldskifte	Snit Ø-V, rund bund, dybde 16 cm, gråbrun fyld.	
3	1	nej	Grube	med brændte sten og trækul i fylden, mulig kogestensgrube.	
4	1	nej	Grube	Med få brændte sten og lidt trækul, gråbrun fyld, kogestensgrube(?)	
5	1	Ø-V	Fyldskifte	Svært afgrænset, min. 0,35 m3eter dybt, gråbrun fyld med lidt trækul. Lod sig ikke tydeligt afgrænse nedad.	
6	1	nej	Kogestensgrube (?)	Fyldskifte med brændte sten og lidt trækul	
7	1	N-S	fyldskifte	gråbrun fyld, flad bund. Bund af stolpehul eller stenspor, dybde 0,07m	
8	1	N-S	fyldskifte	gråbrun, muldet fyld, evt. nyere stenspor (?)	
9	1	Ø-V, delvis	fyldskifte/stenspor(?)	gråbrun fyld, dybde 0,07m med ujævn bund.	
10	%	Ø-V	Fyldskifte	Fuldskifte med blandet gråbrun og gul fyld. Orienteret N-S, L: 145, B: 55 cm, D: 0,25, rundet bund i nordenden. I fyld mindre flintafslag, skiver med retouche (ikke medtaget)	Flintafslag (ikke medt.)
11	%	Ø-V	Fyldskifte	Rundt fyldskifte med tværmål på 45 cm, dybde 25 cm. Gråbrun fyld, ingen fund.	

Fundliste -

Ingen fund medtaget.

Tegningsliste

Samtlige anlæg, fund og konstruktioner på den enkelte tegning oplistes ikke! (det klares fra MI!!!).

T-nr.	Type	Skala	Initialer
1	Fladetegning	1:100	HHS

Fotoliste -

Ingen fotos optaget.